

Evropský veletrh pomaturitního a celoživotního vzdělávání Gaudeamus Brno 2024	2
Online, protext.sk, 22. 10. 2024, 0:00	
Prieskum: Najčastejším dôvodom, prečo si študenti vybrali slovenskú vysokú školu, bola rodina	4
Online, domov.sme.sk, 22. 10. 2024, 11:01	
Študenti píšú bakalárky a diplomovky s pomocou AI, školy práce nemôžu nahradiť či zrušiť v dôsledku zákona	6
Online, dennikn.sk, 22. 10. 2024, 12:57	
Nem bontják le a Volvo autógyár területén álló műemléket	10
Online, ujszo.com, 22. 10. 2024, 13:22	
Bol mladý talent spolu s Dudom, kariéru prerušil kvôli štúdiu. Svoje rozhodnutie neľutuje	11
Online, sportnet.sme.sk, 22. 10. 2024, 14:00	
Mladí ľudia z regiónu: rozhovor s Viktóriou Házikovou	17
Online, rimava.sk, 22. 10. 2024, 18:35	
Špičková liečba srdca, rakoviny, aj návrat do života po úrazoch: Naše špecializované centrá v akcii	20
Online, mytrencin.sme.sk, 23. 10. 2024, 0:00	

Evropský veletrh pomaturitního a celoživotního vzdělávání Gaudeamus Brno 2024

22. 10. 2024, 0:00, Zdroj: [protext.sk](https://www.protext.sk), Vydavatel: Česká tisková kancelář, Sentiment: Pozitivny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Klíčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 174 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 56 EUR

Evropský veletrh pomaturitního a celoživotního vzdělávání Gaudeamus Brno 2024

Brno 22. října 2024 (PROTEXT)

Jubilejní XXX. ročník Evropského veletrhu pomaturitního a celoživotního vzdělávání Gaudeamus Brno 2024 proběhne ve dnech 19. až 22. 11. 2024 na brněnském výstavišti v pavilonu V. Veletrh bude pro veřejnost otevřen 19. až 21. 11. od 8:30 do 16:00 a 22. 11. od 8:30 do 14 hodin.

Záštitu nad veletrhem Gaudeamus v Brně převzali:

Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy České republiky Rektor Vysokého učení technického v Brně doc. Ing. Ladislav Janíček, Ph.D., MBA, LL.M. Poslanec parlamentu České republiky prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA Hejtmán Jihomoravského kraje Mgr. Jan Grolich Primátorka města Brna JUDr. Markéta Vaňková Velvyslanec Spolkové republiky Německo v České republice Andreas Künne Velvyslanec Francie v České republice Stéphane Louis Joseph Crouzat Velvyslankyně Španělska v České republice María Pérez Sánchez-Laulhé.

Veletrh návštěvníkům nabídne rekordních 433 zastoupených univerzit, vysokých škol, fakult, vyšších odborných škol a jiných vzdělávacích institucí. Studenti si budou moci vybrat z více než 10.000 studijních oborů. Na veletrhu budou, kromě tuzemských vystavovatelů, zastoupeny univerzity a vysoké školy z patnácti zemí světa. Zájemci budou moci vybírat z nabídky studia na vzdělávacích institucích z Dánska, Velké Británie, Slovenska, Nizozemí, Litvy, Německa, Irska, Francie, Belgie, Malty, Spojených arabských emirátů, Švýcarska, Španělska, Itálie, Rakouska.

Cílem veletrhu je poskytnout studentům středních škol komplexní informace a poradenství pro maximální podporu při jejich klíčovém životním rozhodnutí, kterým volba studia po maturitě bez pochyb je.

Veletrh je výjimečný především širokou nabídkou doprovodných programů, informačních zdrojů a poradenství, které mohou studenti při volbě vysoké školy využít. Všechny doprovodné programy návštěvníci veletrhu najdou přímo v pavilonu V a jsou pro ně zcela zdarma.

Nejvýznamnějším doprovodným programem veletrhu jsou přednášky vystavujících škol, které budou probíhat každý den v přednáškových sálech v pavilonu V. Tématem přednášek jsou podmínky přijímacího řízení a studia ve školním roce 2023/2024 i informace ze zákulisí studia přímo od studentů a absolventů vysokých škol. Pro studenty bude připraveno 84 zajímavých přednášek.

Nerohodným studentům pomůže Testovací centrum a Poradenský servis. Každý student si může udělat elektronický test Studijních typů a zjistit, jestli patří k Ekonomickému, Humanitnímu, Technickému, Přírodovědnému nebo Uměleckému typu. Kromě testu studijních typů bude studentům v Testovacím centru k dispozici i Test digitálních dovedností. V Poradenském servisu je připraven tým poradců, který studentům na základě výsledků testu pomůže vybrat vhodnou školu, fakultu, nebo studijní program.

Studenti mohou také využít kariérového poradenství. Pro studenty jsou připraveny konzultace přímo s kariérovými poradci, kteří studentům pomohou při volbě jejich budoucí kariéry na základě jejich předpokladů. Tuto informaci mohou studenti zohlednit již při volbě vysoké školy.

V rámci doprovodného programu Věda pro život si budou moci návštěvníci na vlastní kůži vyzkoušet zajímavé vědecké poznatky, technologické novinky, roboty, nejrůznější pokusy a další náplň studia v rámci technických a přírodovědných oborů vysokých škol.

Do doprovodného programu se zapojí:

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE MASARYKOVA UNIVERZITA MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ OSTRAVSKÁ UNIVERZITA POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY UNIVERZITA KARLOVA UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVĚ UNIVERZITA OBRANY UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI UNIVERZITA PARDUBICE VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA VYSOKÁ ŠKOLA CHEMICKO-TECHNOLOGICKÁ V PRAZE VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

Pro studenty zajímavější se o studium v zahraničí je připraveno Poradenské centrum pro vysokoškolské studium v zahraničí. Poradenské centrum studentům pomůže s celým procesem od výběru vhodné školy, přes splnění podmínek přijímacího řízení až po organizaci cesty a ubytování.

Pro pedagogy, výchovné poradce a třídní učitele ze středních škol bude na veletrhu otevřeno Pedagogické centrum. V Pedagogickém centru je připraven speciální program přednášek, seminářů a konzultací s odborníky z univerzit, vysokých škol, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, organizace JCMM, Národního pedagogického institutu a dalších institucí. Pedagogické centrum nabídne 49 odborných přednášek.

Významnou novinkou veletrhu Gaudeamus Brno 2024 bude rozsáhlá prezentace slovenských univerzit a vysokých škol. Ve společné expozici slovenského vysokého školství se pod záštitou Ministerstva školství, výzkumu, vývoje a mládeže Slovenské republiky představí čtrnáct vzdělávacích institucí. Další čtyři slovenské univerzity se představí v samostatných expozicích.

Ve společné expozici slovenského vysokého školství se představí:

Akadémia umení Katolícka univerzita v Ružomberku Prešovská univerzita v Prešove Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre Technická univerzita v Košiciach Technická univerzita vo Zvolene Trnavská univerzita Univerzita J. Selyeho Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Slovensko Vysoká škola múzických umení v Bratislave Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave

Pedagogové a výchovní poradci mohou k návštěvě veletrhu využít volné vstupenky. Volnou vstupenkou získá každý pedagog po registraci na www.gaudeamus.cz.

Pedagogové a další odborní návštěvníci mají nově možnost se při návštěvě veletrhu akreditovat. Akreditovaní odborníci získávají průkaz odborného návštěvníka, který je opravňuje ke vstupu na veletrh během všech veletržních dnů a k návštěvě pedagogického centra. Pro odborné návštěvníky budou také připraveny souhrnné informační balíčky s informacemi o veletrhu a vystavujících institucích.

Registraci doporučujeme i všem studentům. Každý student zaregistrovaný na www.gaudeamus.cz má nárok na slevu na vstupné. Registrovaní studenti dostanou Průvodce budoucího vysokoškoláka se slovníčkem vysokoškolských pojmů, mobilní aplikaci Gaudeamus Guide a přístup do Testu studijních typů již před veletrhem. Na www.gaudeamus.cz je otevřený předprodej elektronických vstupenek. Studenti mají možnost si předem zakoupit základní nebo zlevněnou vstupenku a ušetřit tak čas při vstupu na veletrh.

Gaudeamus je největší série veletrhů vzdělávání v České republice a na Slovensku. Veletrhy mají 30letou tradici a každoročně probíhají v Brně, Praze, Nitra, Bratislavě a Košicích. Veletrhy Gaudeamus jsou tradičním místem setkávání zájemců o pomaturitní studium a zástupců institucí terciálního vzdělávání. Veletrhy Gaudeamus každý rok navštíví více než 55 000 návštěvníků, kteří se setkají s více než 450 vystavovateli z celého světa.

ČTK Connect ke zprávě vydává obrazovou přílohu, která je k dispozici na adrese <http://www.protext.cz>.

Klíčové slová ČR-školy-práce-trh-firmy-MP-Soft

Oblasť

Juhomoravský (bn)

Kategória

Obchodné reťazce a distribúcia tovaru

Školstvo

Prihlásiť sa na odber

Upozornenie:

Materiály označené značkou Protexť nie sú súčasťou spravodajského servisu ČTK a nemožno ich publikovať pod jej značkou. Ide o komerčné oznámenie zadávateľa, ktorý je v správe označený a ktorý za ne nesie plnú zodpovednosť.

Prieskum: Najčastejším dôvodom, prečo si študenti vybrali slovenskú vysokú školu, bola rodina

22. 10. 2024, 11:01, Zdroj: domov.sme.sk, Vydavateľ: Petit Press, a.s., Autor: Michaela Dúbravka Džomeková, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Kľúčové slová: UPJŠ
Dosah: 110 856 GRP: 2,46 OTS: 0,02 AVE: 990 EUR

Prieskum: Najčastejším dôvodom, prečo si študenti vybrali slovenskú vysokú školu, bola rodina

Pätina maturantov chce ísť do zahraničia.

Pri rozhodovaní odísť študovať do zahraničia u mladých ľudí zavážili najmä názory známych, ktorí mali skúsenosť so slovenskými vysokými školami, kvalita vysokých škôl na Slovensku, ako aj nábádanie rodičov a blízkych.

Ukázal to nový reprezentatívny prieskum medzi maturantmi v čase, keď sa reálne rozhodovali o tom, kam pôjdu po strednej škole. Pätina z nich preferovala štúdium v zahraničí. Z tých, ktorí si už teraz vybrali zahraničie, sa neplánuje vrátiť tretina a polovica to ešte nevie.

„Nie je žiadna novinka, že miera odchodu študentov zo Slovenska je patologická. Skupina odídených je už taká veľká, že treba prísť s opatreniami postavenými na dátach k tomu, ako tieto trendy zvrátiť,“ uviedla Renáta Hall, zakladateľka združenia Therapolis.

Súvisiaci článok Súvisiaci článokŠtát na štúdium požičia aj niekoľko tisíc eur. Ako získať peniaze na Harvard alebo Oxford? Čítajte

Riaditeľ agentúry Focus Martin Slosiarik, ktorá prieskum vypracovala, vysvetľuje, že kvantitatívne dáta ukazujú aj to, ako súčasnú spoločenskú a politickú situáciu vnímajú budúci vysokoškoláci, ktorí sa práve rozhodujú o svojej budúcnosti.

Úroveň záujmu politikov o potreby mladých bola dôležitá pre 66 percent študentov, ktorí chcú odísť. Pre takmer rovnaký počet (65 percent) to bolo fungovanie štátnych a verejných inštitúcií a pre 59 percent úroveň tolerancie a kultúrnej otvorenosti u nás.

V texte sa dočítate: Kto tvorí reprezentatívnu vzorku prieskumu. Prečo študenti ostávajú na Slovensku. Aké sú odporúčania odborníčky na vysoké školy. Kvalita vzdelávania

Pre takmer všetkých študentov (95 percent), ktorí chcú študovať v zahraničí, je dôležitá kvalita štúdia. Čo sa týka Slovenska, tento faktor zvažovalo 42 percent respondentov.

Z minuloročných dát českého Domu zahraničnej spolupráce vyplýva, že z novoprijatých študentov zo Slovenska študovalo v Českej republike na veľmi dobrej škole 33 percent študentov. Ide o Karlovu univerzitu v Prahe a Masarykovu univerzitu v Brne, ktoré sa vo svetových rebríčkoch umiestnili na vyššom ako 700. mieste. Na Slovensku takú školu nemáme.

Čo podporovalo rozhodnutie odísť študovať do zahraničia u najviac respondentov z hľadiska vzdelávacieho systému (zdroj: Therapolis)

Na lepších školách, podobných Univerzite Komenského, študoval pomerne rovnaký počet študentov (31 percent).

Na dobrých školách, ktoré sa umiestňujú na 1000. až 2000. mieste (podobne ako **UPJŠ**, TUKE, ŽU, UMB, SPU a STU), bolo 22 percent študentov. Takmer 15 percent slovenských vysokoškolákov však išlo na školy, ktorá sa v rebríčkoch vôbec neumiestnili.

Študenti, ktorí ostali O prieskume Študenti odpovedali na otázky prieskumu na prelome júna a júla 2024, v čase, keď väčšina respondentov už bola prijatá na vysokú školu. Reprezentatívnu vzorku tvorilo 505 respondentov, v rámci ktorej 406 chcelo študovať na Slovensku a 99, chcelo študovať v zahraničí (20 percent). Pre podrobnejšiu analýzu k základnej vzorke 99 maturantov preferujúcich zahraničie dozbierali v agentúre Focus ešte 103 odpovedí. Z 202 študentov, ktorí chcú ísť do zahraničia 159 (80 percent) by malo byť v Českej republike.

Pre zotrvanie na Slovensku bola pre 81 percent študentov najdôležitejšia fyzická blízkosť rodiny a priateľov.

Pre takmer 60 percent z tých, ktorí preferujú štúdium na Slovensku, bolo dôležité, pretože ich profesia je viazaná na krajinu, v ktorej získajú vysokoškolské vzdelanie.

Odborníčka na vysoké školy Renáta Hall označila za dobrú správu pre Slovensko fakt, že relatívne veľká časť respondentov, ktorí chcú zostať, tak robia preto, že chcú pomôcť rozvíjať Slovensko (58 percent).

Navyše viac ako tretina (36 percent) na Slovensku plánuje zostať, lebo chce pokračovať v mimoškolských aktivitách, napríklad v krúžkoch, dobrovoľníctve či mládežníckych organizáciách.

Krúžky však nebudú zbraňou pred odlivom mozgov, pretože podľa prieskumu sa aj v skupine odchádzajúcich študentov venovalo mimoškolským aktivitám 69 percent študentov.

Boj proti odlevu mozgov

Podľa Hallovej prieskum ukazuje, že pre zotrvanie mladých, či pre ich návrat na Slovensko, je potrebné zabrať na všetkých frontoch.

„Zamestnávateľia vrátane štátu by mali v spolupráci s vysokými školami komunikovať príležitosti dobrého uplatnenia sa na Slovensku,“ ponúka riešenie.

Vysokým školám odporúča, aby uchádzača zaujali kvalitným webom, webstránka je totiž pre budúcich vysokoškolákov najhlavnejším zdrojom.

Čo najčastejšie podporovalo rozhodnutie študentov zostať na Slovensku (zdroj: Therapolis)

Oplatí sa im aj častejšia interakcia so žiakmi stredných škôl a spolupráca s ľuďmi z relevantnej praxe. Práve odporúčania od profesionálov v odbore, rovnako ako názory súčasných a bývalých študentov danej školy, boli pre viac ako 60 percent opýtaných dôležití pri výbere.

Súvisiaci článok Súvisiaci článokExpertka Hall: Viac riešime, aby učitelia mali hodiny, než aby z nich študenti niečo maliČítajte

Štátu zas odporúča, aby podporil inovatívne spoločné programy so zahraničím či medzi slovenskými vysokými školami. Podporiť vynovenie priestorov, učební a modernizovať vybavenie pre vzdelávanie a zvýšiť záujem o potreby mladých ľudí.

Odliv mozgov by mohlo zabrzdiť aj zlepšenie fungovania štátnych inštitúcií, obmedzenie korupcie a klientelizmu, zlepšenie demokracie a politickej kultúry, tolerancie a otvorenosti. Tie totiž patria medzi top päť dôvodov, ktoré by zvýšili pravdepodobnosť návratu študentov na Slovensku.

Autor: Michaela Dúbravka Džomeková

Študenti píšú bakalárky a diplomovky s pomocou AI, školy práce nemôžu nahradiť či zrušiť v dôsledku zákona

22. 10. 2024, 12:57, Zdroj: dennikn.sk, Vydavateľ: N Press, s.r.o., Autor: Filip Struhárik, Sentiment: Pozitívny, Téma: Rektorát UPJŠ, Kľúčové slová: rektor UPJŠ

Dosah: 260 567 GRP: 5,79 OTS: 0,06 AVE: 1311 EUR

Študenti píšú bakalárky a diplomovky s pomocou AI, školy práce nemôžu nahradiť či zrušiť v dôsledku zákona

Myslím si, že to len skvalitní výsledok práce, vraví Peter o využití nástrojov generatívnej umelej inteligencie (AI) pri písaní záverečných prác na vysokej škole.

Peter študuje na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ) v Košiciach. AI použil pri písaní diplomovej práce a teraz si s ním pomáha pri práci na dizertačke. Osvedčili sa mu dva nástroje – ChatGPT na hľadanie informácií a odborných článkov, Textie.AI na úpravu textu a preklady materiálov. S pomocou AI vyrobil aj grafy a upravoval citácie v práci do podoby, akú škola požaduje.

„Nevidím na tom nič zlé. Ak s pomocou četbota porovnáte dve štúdie a niečo si k tomu dáte odborne preložiť, tak to len skvalitní váš výsledok,“ vraví Peter.

Podobne sa na to pozerá aj Martina z Univerzity Komenského v Bratislave. „Každý študent, ktorý je technicky zručný, si s tým pomôže,“ povedala. Aj ona použila ChatGPT pri písaní diplomovky, pomohol jej najmä pri rešerši a analýze zákonov, ktoré vo svojej práci spomínala. „Neviem si predstaviť, prečo by som to nemala využívať,“ vraví.

Na rozdiel od niektorých študentov, ktorí si v četbote nechávali generovať celé texty, Martina sa sústredila na vyhľadávanie a triedenie informácií, ktoré následne sama spracovala. ChatGPT jej dával aj spätnú väzbu k jej textu a radil jej, aké informácie v ňom ešte chýbajú.

Četbot jej pomohol aj s úvodom a so záverom. Nahrála mu celú svoju prácu a on jej vygeneroval text, ktorý stačilo upraviť. „Urobil mi veľmi dobrý záver diplomovky a dobre prácu zosumarizoval,“ vraví Martina.

„Vo svojom okolí nepoznám nikoho, kto by si s tým nepomáhal,“ dodáva Martina.

Prečítajte si tiež

Četbot by zmaturoval na dvojku. Päť slovenčinárov nerozoznalo umelú inteligenciu od žiaka

Michal študoval technický odbor na Žilinskej univerzite. Prezrádza, že používanie AI nástrojov bolo medzi jeho spolužiakmi veľmi rozšírené. „Asi každý s tým niečo robil,“ povedal.

Michal využil ChatGPT pri písaní bakalárskej práce. Pomohol mu pri sumarizácii informácií a pri hľadaní možných využití technológie, ktorú v práci skúmal. Nechal si zároveň v četbote vygenerovať vysvetlenia niektorých odborných termínov. ChatGPT Michalovi pomohol aj pri generovaní kódu, hoci v tejto oblasti mal viacero nedostatkov.

Mená študentov v tomto článku boli z dôvodu ochrany ich súkromia zmenené, o svojich skúsenostiach s využívaním AI nechceli hovoriť verejne pod svojim skutočným menom.

Rozvoj generatívnej umelej inteligencie otvára otázky, aký zmysel má písanie záverečných prác na vysokých školách. Bude ich treba zrušiť alebo premyslieť nové spôsoby, ako ich zadávať a hodnotiť?

Na niektorých českých školách už študenti nebudú písať bakalárske práce. U nás sú tieto zmeny pomalšie. Dôvodom sú [lock] aj obmedzenia v zákone.

Zákon rušenie prác neumožňuje

Slovenské univerzity upozorňujú, že nemôžu zrušiť bakalárske alebo diplomové práce, pretože im to neumožňuje zákon o vysokých školách. Podľa neho je súčasťou štúdia aj záverečná práca.

„Univerzity nemajú v súčasnosti vo vlastnej kompetencii možnosť rušiť záverečné práce ako podmienku pre riadne ukončenie štúdia,“ uviedla hovorkyňa UPJŠ v Košiciach Laura Hoľanová.

„No využívanie AI pri písaní záverečných prác je realitou, preto by sme ju nemali zakazovať, ale skôr naučiť študentov s ňou pracovať v súlade s morálnymi, etickými a právnymi zásadami. Vedenie univerzity intenzívne pracuje na príprave materiálov k novej smernici, ktorá by definovala možnosti a spôsoby využitia umelej inteligencie pri písaní diplomových, seminárnych a záverečných prác,“ dodala hovorkyňa.

„Náhrada práce nie je v súčasnosti v zmysle platnej legislatívy možná. Ak zákonodarca upraví zákon o vysokých školách a stanoví možnosť alternatívneho riešenia štátnych skúšok bez povinnosti obhajoby záverečnej práce, univerzita sa bude touto vecou zaoberať,“

povedal prorektor pre vzdelávanie na Univerzite sv. Cyrila a Metoda v Trnave Bystrík Šramel.

Ministerstvo chystá zmenu

„Treba pristúpiť k zmenám v písaní záverečných prác. O tom, ako by to malo vyzeráť, s vysokými školami intenzívne diskutujeme,“ informovalo tlačové oddelenie ministerstva školstva.

Podľa ministerstva je potrebné, aby bol model záverečných prác flexibilnejší. Čím by bolo možné bakalárske alebo diplomové práce nahradiť, ešte nie je dohodnuté.

„Táto otázka je ešte predmetom diskusií, ale zatiaľ sa prikláňame k modelu novej úpravy štruktúry a rozšírenia formy záverečných prác, a to napríklad prípadovou štúdiou, simulovaným sporom či manažmentom pacienta. Uvažujeme aj nad možnosťami jej náhrady inou adekvátnou alternatívou, napríklad stážou. Určenie konkrétnej formy by malo byť na vysokej škole, pričom ministerstvo určí len rámce,“ uviedol rezort školstva.

Konkrétne legislatívne zmeny by mohli byť predstavené v prvej polovici budúceho roka, sľubuje ministerstvo.

Minister školstva Tomáš Drucker (Hlas). Foto – TASR

K zmenám sa prihovára aj Študentská rada vysokých škôl, ktorá už počas leta v rámci pripomienkového konania k novele vysokoškolského zákona predložila návrh, aby si formu záverečných prác mohla určiť vysoká škola.

„Sme presvedčení o potrebe zváženého prínosu tvorby elaborátov pri konkrétnych študijných programoch, najmä s ohľadom na pokročilosť generatívnej umelej inteligencie,“ uviedol poverený predseda Študentskej rady vysokých škôl Miroslav Malinovský.

Univerzita Komenského: Práce strácajú význam

Oslovené univerzity neskúmali, aký podiel ich študentov používa pri písaní záverečných prác AI nástroje. „Zisťovať takéto percento by nemalo význam, pretože nie je podstatné, či študent generatívnu umelú inteligenciu použije. Podstatné je, ako ju použije,“ vysvetlila hovorkyňa Univerzity Komenského v Bratislave Eva Kopecká.

Naša najstaršia a najväčšia univerzita vydala vo februári smernicu **rektora** o používaní AI. Podľa nej je v poriadku využiť AI na korektúru či úpravu, môže pomôcť aj pri experimente alebo pri vytváraní niektorých materiálov na učenie. „Samozrejme, nie je v poriadku dať si napísať celú prácu,“ uviedla Kopecká.

Podľa Univerzity Komenského stráca dnešný systém bakalárok a diplomoviek význam. „Pri niektorých odboroch budeme uvažovať o nahradení záverečnej práce,“ prezradila hovorkyňa.

Čo by ich mohlo nahradiť? „Na túto otázku sa nedá odpovedať celoplošne. Je to individuálne, možností je viacero a závisia od odboru, napr. kazuistikou, správou z praxe, chorobopisom, záverečnou správou z projektu,“ uviedla Kopecká.

Obrázok vygeneroval nástroj Midjourney.

Podľa košickej **UPJŠ** má písanie záverečných prác stále svoj zmysel. „Niektoré profesie si jednoducho vyžadujú schopnosť odborný text tvoriť a pracovať s ním, čo nezmení ani využívanie umelej inteligencie. Najmä v humanitných vedách, ako je právo, filozofia, história, literatúra, učiteľské odbory, je táto úloha vysokých škôl nezastupiteľná,“ argumentuje hovorkyňa univerzity Laura Hoľanová.

No v prípade štúdia všeobecného a zubného lekárstva na lekárskej fakulte by univerzita chcela prijať nové pravidlá k diplomovým prácam. „Písanie diplomových prác v medicíne skraca čas, ktorý by študent mohol stráviť s pacientom,“ dodáva Hoľanová.

Aj na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre si uvedomujú, že časť študentov používa nástroje AI pri písaní svojich prác. „Je však zrejmé, že práce vypracované prostredníctvom AI môžu obsahovať aj chyby, ak študent nie je znalý problematiky. Takto je možné v konkrétnych prípadoch podvod identifikovať,“ upozornila hovorkyňa univerzity Renáta Chosraviová.

Prečítajte si tiež

Neviem si predstaviť, ako by umelá inteligencia mohla byť vo všetkom lepšia ako človek, hovorí Slovák, ktorý vedie expertov OECD na AI

Teoretické práce nemajú zmysel

Technická univerzita vo Zvolene zatiaľ neuvažuje o rušení záverečných prác. „Záverečné práce na našej univerzite musia mať prvky originality vo forme samostatného výskumu študenta, čo považujeme za dostatočný nástroj proti absolútnemu využitiu AI pri písaní záverečných prác,“ reagoval prorektor pre vzdelávanie Andrej Jankech.

Študenti, ktorých oslovil Denník N, sa zhodujú, že pokiaľ je bakalárska či diplomová práca čisto teoretická bez osobného vkladu či vlastného výskumu, nemá zmysel ju písať. Teoretické práce sú podľa nich len kopírovaním a spájaním iných prác. Už téma záverečnej práce by teda mala študenta prinútiť priniesť niečo vlastné, nie iba rešerš literatúry. Študenti sa zároveň zhodli, že v niektorých odboroch by mali byť práce nahradené praxou alebo projektovou výučbou.

Prešovská univerzita vlni vydala dodatok k smernici o písaní záverečných prác, ktorý určuje, ako majú študenti citovať text z AI nástrojov. Študenti zároveň v čestnom vyhlásení uvádzajú, či použili AI.

Slovenská technická univerzita v Bratislave pripravuje obdobnú smernicu. „O zrušení, respektíve nahradení záverečných prác na STU nateraz neuvažujeme,“ uviedol hovorca Juraj Rybanský. „Treba však podotknúť, že STU ako technická univerzita primárne nepracuje s textom, ale najmä s výpočtami, dizajnom a praktickým využitím teoretických poznatkov,“ dodal.

Odporúčania pre využívanie AI má aj Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave. „Treba však povedať, že túto oblasť je nevyhnutné regulovať a upraviť na celoštátnej úrovni, aby sa zabezpečil unifikovaný prístup,“ povedal prorektor pre vzdelávanie Bystrík Šramel.

Obrázok vygeneroval nástroj Midjourney

Čo menia v Česku

V tomto akademickom roku nastúpili na podnikohospodárskej fakulte Vysokej školy ekonomickej v Prahe do prvého ročníka študenti, ktorí už nebudú písať bakalárske práce. Nahradí ich bakalársky projekt, ktorý je viac orientovaný na prax.

Študenti môžu ísť na stáž doma či v zahraničí, môžu pracovať na výskumnom alebo podnikateľskom projekte. Výsledkom má byť projekt, ktorý budú obhajovať pred komisiou.

Dekan Jiří Hnilica povedal, že túto zmenu pozitívne hodnotia študenti aj vyučujúci, hoci priznáva, že na začiatku nebola medzi akademickými zamestnancami v tejto téme zhoda. „Ale keďže naše rozhodnutie zrušiť bakalárske práce a nahradiť ich bakalárskym projektom výrazne rozširuje možnosti, ako prejaviť, čo sa študenti naozaj naučili, je to vnímané všetkými zainteresovanými ako krok správnym smerom,“ povedal dekan.

Prečítajte si tiež

Prvý veľký stret s umelou inteligenciou sme vôbec nezvládli, vraví informatik Halgaš a odporúča päť kníh o AI

Podobným smerom sa vydala aj Ekonomicko-správna fakulta Masarykovej univerzity v Brne, ktorá tiež nahradí bakalárske práce záverečným projektom.

„Táto zmena je výsledkom postupného procesu,“ vraví Kateřina Eliášová, vedúca oddelenia vonkajších vzťahov. Škola sa inšpirovala v zahraničí a už od akademického roku 2019/2020 zaviedla nový koncept záverečných skúšok, ktorý pozostáva z obhajoby záverečnej práce a „odbornej rozpravy“.

„Tým sme odbúrali tradičné ‚fahanie otázok,‘ vysvetľuje Eliášová. „Zmyslom zmeny bolo dosiahnuť nielen overenie nadobudnutých teoretických znalostí študentov, ale aj overenie schopnosti prakticky sa orientovať v študovanom programe.“

„Zrušenie bakalárskych prác je tak prirodzenou reakciou na tento vývoj. Priebeh štátnej záverečnej skúšky sa teda teraz zásadne nemení, dochádza hlavne k zmene ‚podkladu‘, ktorý je pred komisiou prezentovaný a diskutovaný,“ dodáva Eliášová. Prvýkrát sa budú nové záverečné skúšky konať na jar 2026.

Český rozhlas informoval, že praktické projekty zavádza aj Pedagogická fakulta Karlovej univerzity a Prevádzkovo-ekonomická fakulta Mendelovej univerzity v Brne.

Aký postoj k rušeniu bakalárskych a diplomových prác majú vybrané univerzity

Ekonomická univerzita v Bratislave upozorňuje, že podľa vysokoškolského zákona je súčasťou študijného plánu aj záverečná práca. „Preto nie je možné v tejto chvíli uvažovať o zrušení záverečných prác,“ uviedla prorektorka pre vzdelávanie Zuzana Juhászová.

Prešovská univerzita v Prešove rušenie písomných prác ako takých neplánuje. „Zvažujú sa však rôzne formy zadávania a spracovania písomných prác vrátane miesta ich vypracovania,“ uviedla prorektorka pre vzdelávanie Ivana Cimermanová. Niektoré práce by tak študenti nerobili doma, ale v škole. Čo sa týka záverečných prác, škola čaká na zmenu zákona.

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre uvažuje o možnosti zrušenia záverečných prác „zatiaľ iba v teoretickej rovine“, pretože tiež čaká na zmenu zákona. „Diskusie sa týkajú bakalárskych prác, a to najmä v profesijných študijných programoch. O diplomových a dizertačných prácach v tejto rovine neuvažujeme,“ uviedla hovorkyňa Renáta Chosraviová.

Slovenská technická univerzita v Bratislave zatiaľ o zrušení alebo nahradení záverečných prác neuvažuje. „Ak študenti používajú nástroje umelej inteligencie ako pomôcku na spracovanie informácií pre svoju prácu, aby sa dopracovali k vlastným pôvodným výsledkom, považujeme taký postup za korektný,“ uviedol hovorca Juraj Rybanský.

Ani Technická univerzita vo Zvolene neuvažuje o rušení záverečných prác. „Záverečné práce na našej univerzite vyžadujú prvky originality vo forme výskumu, meraní či vyhodnocovania originálnych výsledkov, vďaka čomu pri procese obhajoby vie komisia dostatočne posúdiť vplyv autora na tvorbu záverečnej práce,“ povedal prorektor pre vzdelávanie Andrej Jankech.

Univerzita Komenského v Bratislave bude uvažovať o nahradení záverečnej práce inými formami. „V súčasnom nastavení systému záverečné práce v mnohých študijných programoch strácajú význam,“ povedala hovorkyňa Eva Kopecká.

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach pracuje na príprave materiálov k novej smernici, ktorá by definovala možnosti a spôsoby využitia umelej inteligencie pri písaní diplomových, seminárnych a záverečných prác.

Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave upozorňuje, že rušenie záverečných prác zatiaľ neumožňuje zákon. „Ak zákonodarca upraví zákon o vysokých školách a stanoví možnosť alternatívneho riešenia štátnych skúšok bez povinnosti obhajoby záverečnej práce, univerzita sa bude touto vecou zaoberať,“ uviedol prorektor pre vzdelávanie Bystrík Šramel.

Ilustrácia – F. S. s Midjourney

Autor: Filip Struhárik

Nem bontják le a Volvo autógyár területén álló műemléket [🔗](#)

📅 22. 10. 2024, 13:22, Zdroj: uj szo.com [🔗](#), Vydavateľ: DUEL - PRESS, s.r.o., Autor: Róbert Németi, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 43 967 GRP: 0,98 OTS: 0,01 AVE: 759 EUR

Nem bontják le a Volvo autógyár területén álló műemléket

Németi Róbert

Enyicke/Kassamindszent |

A Kassa közelében épülő Volvo elektromos autógyárának területén található az az épület is, amely a Központi Mezőgazdasági Ellenőrző és Vizsgáló Intézet (ÚKSÚP) tesztállomásaként szolgált. Az épület 1922-ben épült Enyicke és Kassamindent falvak közelében, és az egykori csehszlovákiai rádiózás kezdeteivel kapcsolatos.

Ahogy arról szerkesztőségünk már a gyár építésének beindulásakor beszámolt, a műemlék jellegű, már távolról is impozánsnak látszó épület sorsa korábban kérdéses volt, de ahogy arról nemrégiben Martin Seman, a Volvo Car K ošice szóvivője is beszámolt, nem bontják le.

„A Volvo Car Košice nem tervezi az egykori tesztállomás lebontását. Jelenleg az épület karbantartására összpontosítunk, a jövőbeli felhasználásáról később hozunk döntést”

– közölte lapunkkal Martin Seman.

Mint kiderült, az épület akkor írta írta be magát a történelemlékekbe, amikor 1925 decemberében a kassai postai technikusok innen sugározták az első kísérleti rádióadást az egykori Csehszlovákiában. Erre a célra egy olyan adót alakítottak át, amelyet a Prága-Kassa-Moszkva útvonalon a légi forgalom irányítására terveztek. Ahogy azt a TASR-nek Marián Gladiš, a kassai Pavol Jozef Šafárik Egyetem (UPJŠ) bölcsészkarának munkatársa korábban elmesélte, az eseményre nem sokkal karácsony előtt került sor.

„Ezt 1925. december 20. és 22. között tették a Kassához közeli Enyicke közelében található rádiótávíró- és rádiótelefonközpontból. Tulajdonképpen a rádiótelefon vagy rádiófonó, ahogy akkoriban nevezték ezt az újítást, népszerűsítése volt” – mondta a TASR-nek Glad iš.

A történelmi eseménynek emléket állít az épület homlokzatán máig fennmaradt, 2015-ben, a 90. évforduló alkalmából elhelyezett emléktábla. A gyár építésének előkészítéséig az épület az ÚKSÚP tesztállomásaként szolgált. Ez volt az egyetlen hely Szlovákiában, ahol a vetőburgonya elismerése keretében a burgonya vírusainak és karanténbaktériumainak átfogó diagnosztikáját végezték.

Autor: Róbert Németi

Bol mladý talent spolu s Dudom, kariéru prerušil kvôli štúdiu. Svoje rozhodnutie neľutuje [✉](#)

📅 22. 10. 2024, 14:00, Zdroj: sportnet.sme.sk ✉, Vydavateľ: Petit Press, a.s., Autor: Peter Cingel, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: 105 369 GRP: 2,34 OTS: 0,02 AVE: 974 EUR

Bol mladý talent spolu s Dudom, kariéru prerušil kvôli štúdiu. Svoje rozhodnutie neľutuje

Hráva na pravej strane obrany a jeho pozícia v mužstve stabilná.

LUKÁŠ URBAN už na futbalových trávnikoch čo to zažil. Tridsaťjeden ročný futbalista hrával doteraz v štyroch kluboch, nikdy však neopustil rodné Košice.

Tam si zahral aj najvyššiu súťaž. Na svoje futbalové začiatky i profesionálnu kariéru Lukáš spomína:

"S futbalom som začínal v Košiciach vo vtedajšom 1. FC Košice, ktoré sa cez Ličartovce premenovalo až na MFK Košice.

Postupne som prešiel od žiackych, cez dorastenecké kategórie až k mužom, kde som tak ako ostatní v mojom ročníku hrával za "béčko", ktoré pôsobilo v 3. najvyššej súťaži (mimočodom vtedajší formát bol podobný tomu súčasnému).

Po asi dvoch rokoch som dostal profesionálnu zmluvu a pripojil sa k prvému mužstvu, pri ktorom akurát končil pán tréner Kozák, ktorý sa následne presunul na lavičku reprezentácie.

Prvý štart v najvyššej súťaži som teda zažil pod vedením trénera Galka, ten ako jeho asistent prebral mužstvo. Bohužiaľ pri mužstve vydržal len pár zápasov a následne ho vystriedal Látal, pod ktorým musím povedať som zažil asi najlepšie obdobie vo futbale.

Napriek tomu, že som nenastupoval tak často mal som možnosť trénovať a učiť sa od osobností ako boli Novák, Pačinda, Šinglár, Viazanko, Bašista.

Vtedy som patril ku klbku mladých hráčov spolu s Ondrom Dudom, na ktorého už vtedy bola radosť sa pozerať, ďalej tam boli Bukata, Huk a Korijkov, ktorými som sa mohol tešiť zo zisku Slovenského pohára v roku 2014. Čo do dnešného dňa patrí k mojim najkrajším futbalovým spomienkam."

Lukáš Urban.

autor: archív - LU

Venovať sa škole bolo správne

Futbalovú kariéru na čas prerušil a venoval sa štúdiu. Svoje rozhodnutie však neľutuje, bez futbalu však nevydržal a opäť sa na zelený trávnik vrátil.

"Následne sa však moja kariéra, keď to tak môžem nazvať, zastavila najmä kvôli tomu, že som prevažnú väčšinu svojej energie venoval skôr škole, ktorú som študoval aj počas toho ako som mal profesionálnu zmluvu, za čo patrí obrovská vďaka trénerovi Látalovi, ktorý mi to umožnil.

S odstupom času hodnotím svoje rozhodnutie venovať sa škole ako správne. Doma mi rodičia vždy prízvukovali aby som mal zadné vrátka. Ja som si to zobrať k srdcu a vyštudoval biológiu na **UPJŠ**.

Následne som si urobil dva doktoráty. Jeden z biológie a minulý rok z farmakológie na Lekárskej fakulte **UPJŠ**, vďaka čomu sa dnes môžem venovať tomu, čo ma baví.

((piano))

Po konci v MFK som prestúpil do Vyšného Opátskeho, kde aj keď to bol amatérsky klub, fungovalo všetko na veľmi vysokej úrovni aj vďaka Palimu Turczykovi.

Práve jeho vízia pozdvihnúť košický futbal znova na výslnie, keďže medzičasom FC VSS zaniklo, znamenalo vytvorenie projektu FC Košice, v ktorom sa stretla výborná partia futbalistov, ktorá z 3. ligy postúpila do 2. ligy a o čosi neskôr do najvyššej Niké ligy.

Po postupe do 2. ligy som však ja nepokračoval a prestúpil do Slávie TUKE."

Potreba zmeny

Pred týmto ligovým ročníkom jeho kroky viedli do jedného z Košických tradičných klubov Lokomotívy. Tá sa po anabáze v nižších súťažiach pomaličky pokúša o návrat k starej sláve.

Lokomotíva Košice

Klub založený v roku 1946. Tridsať rokov pôsobil v najvyšších súťažiach v Československu a na Slovensku (25 a 5).

Najväčší úspech v lige - 1951, 3. miesto. Víťazstvo v slovenskom pohári v sezónach 1976/77, 1978/79 a 1984/85 a v Česko-slovenskom pohári sezónach 1976/77 a 1978/79.

Najúspešnejším obdobím klubu sa považuje obdobie rokov 1977 až 1979, kedy po 5. mieste v Československej lige v sezóne 1976/77 a po 3. mieste v sezóne 1977/78, po víťazstvách v Slovenskom a v Československom pohári 1976/77 a 1978/79 a po účinkovaní v Európskych pohárových súťažiach, v Pohári víťazov pohárov UEFA a v Pohári UEFA, kde v 1. kole Pohára UEFA v sezóne 1978/79 Lokomotíva v odvetnom zápase zdolala aj talianske AC Miláno 1:0.

V sezóne 2018/19 sa klub, po strate sponzora, neprihlásil do druhej najvyššej slovenskej futbalovej súťaže.

V sezóne 2019/20 sa Lokomotíva prihlásila do piatej najvyššej slovenskej futbalovej súťaže. V roku 2024 postúpila do 3. ligy.

O dôvodoch prestupu do Loky Lukáš Urban hovorí:

„Motiváciou na prestup do Lokomotívy bola potreba akejsi zmeny. Predtým, ako som prestúpil, som strávil 4 roky v Slávii TUKE, kde som sa znova stretol v jednom drese s mojimi spoluhráčmi z detstva a veľmi dobrými kamarátmi Mojom Trebuňákom, Ferim Vancákom no aj s Ľubom Korijkovom.

Vtedajší tréner Rolo Móder vždy vedel dať do kopy výbornú partiu futbalistov a hlavne ľudí. Na tieto 4 roky s odstupom spomínam len v dobrom, pretože futbalom som sa bavil a to je to čo je zo všetkých vecí najdôležitejšie.

Aj keď sa prestup v mojej hlave nerodil jednoducho, pretože som sa tam cítil ako doma, potreba akejsi zmeny bola výraznejšia.

Napriek tomu, že tam už nie som, s chlapcami sa často stretávam a ja im držím palce aby sa im darilo.

Následný prestup do Loky sa rodil pomerne rýchlo, nakoľko som s trénerom Lalkovičom bol kontakte už dlhšiu dobu.

A práve tréner zohral asi najväčšiu rolu pri výbere Lokomotívy, keďže sa poznáme dlhé roky, trénoval ma už ako malého chlapca v žiackych kategóriách. Rok sme sa fungovali spolu aj pri košickom béčku, kde sme jednu sezónu hrali aj druhú ligu."

Lukáš Urban.

autor: archív - LU

Nováčik s očakávaniami

Od Lokomotívy aj napriek tomu, že je nováčikom súťaže, sa v Košiciach očakáva čosi viac. Klub si v tretej lige počína vcelku dobre a zaradil sa do stredu tabuľky.

Vyzerá to tak, že po účinkovaní v regionálnych súťažiach prekonal nováčikovské rozpaky a stal sa platným účastníkom súťaže riadenej SFZ Lukáš je s účinkovaním klubu i svojím zatiaľ spokojný.

"Celkovo, čo sa týka postavenia mužstva v tabuľke, nejako ma to neprekvapuje. Ako som už spomenul toto mužstvo kvalitu má a ak sa kvalitne posilníme v zime, tak do bude len do plusu.

Moja pozícia v mužstve je si myslím stabilná, hrávam na pravej strane obrany. Spolu s Ľubom Ivankom Macejom máme na starosti pravú stranu ihriska a myslím si, že nám to celkom funguje. S Ľubom si rozumiem ako na ihrisku tak aj mimo neho.

Očakávania po postupe som nemal nejako extra vysoké vedel som do akej ligy ideme, nakoľko som v nej odohral veľa zápasov.

Viem aké máme mužstvo, ktoré sa síce na začiatku prípravy oslabilo o Miša Vilkovského, Lukyho Tótha a Marcela Uvegeša, no myslím si že sme sa kvalitne doplnili, či už o Mira Petka alebo Kuba Škovrana a navyše minulý mesiac prišiel mladý Vuk Dapčević, ktorý hneď zapadol do mužstva."

Tretia liga je predsa len neporovnateľne náročnejšia ako tá štvrtá. Rozdiel v kvalite týchto súťaží hodnotí skúsený futbalista takto:

"Úroveň oproti 4. lige je samozrejme vyššia, veď tak ako Lokomotíva aj ostatné mužstva sú farmárke tímy ligových mužstiev, čo na jednej strane je dobré, ale niekedy je to na úkor mladých hráčov domácich tímov, čo sa mne osobne, spolu s veľkým počtom zahraničných hráčov v lige, veľmi nepáči.

Zámery klubu sú, si myslím, etablovať sa v tretej a postupne sa posúvať vyššie. Ja osobne už nemám nejaké veľké futbalové ciele, no rád by som videl znova Lokomotívu minimálne druhej v lige."

Reorganizáciami sa znižuje kvalita

Tretie ligy opäť čaká zmena. Zväz reorganizoval nedávno a malo to vydržať minimálne päť rokov. Po dvoch však bude všetko zasa ináč.

"Tých reorganizácií bolo za posledných pár rokov niekoľko a mne osobne sa to ťažko nejako hodnotí, či to bude prínosom alebo nie.

Myslím si, že liga trochu utrpí na kvalite ale zasa mužstvá ušetria na cestovnom. Ak táto nová forma prinesie viac hracieho času pre mladých hráčov, tak to bude určite úspech.

Osobne by som bol veľmi rád ak by mladí hráči hrali čo najviac a nesesedeli na lavičke na úkor hráčov zo zahraničia."

Bez podpory rodiny sa futbal hrať nedá, svoju najväčšiu oporu vidí Lukáš Urban v manželke.

"Moju najväčšiu oporu mám v manželke Annamárii, ktorá so mnou prežíva ako radosti tak aj starosti spojené s futbalom, a čo si najviac vážim je, že toleruje to, že počas sezóny prakticky nemáme voľný víkend a stále niekde cestujem."

Tabuľka: III. liga, východ

Družstvo Z V R P Skóre B Forma

1 Slávia TU Košice 12 9 2 1 28 : 9 29

P

V

R

V

V

2 MFK Vranov nad Topľou 12 6 5 1 24 : 16 23

R

P

R

V

V

3 Futbalový klub Spišská Nová Ves 12 7 1 4 23 : 12 22

R

V

P

P

V

4 FTC Fiľakovo 12 6 2 4 23 : 19 20

V

V

P

V

P

5 MŠK Tesla Stropkov 12 6 2 4 23 : 16 20

R

P

R

P

V

6 MFK Snina 12 5 4 3 18 : 13 19

R

V

V

R

R

7 TJ Baník Kalinovo 12 5 4 3 18 : 17 19

R

V

P

V

R

8 FC LOKOMOTÍVA KOŠICE 11 5 3 3 17 : 12 18

R

R

V

P

V

9 MŠK Námestovo 12 5 1 6 13 : 18 16

V

V

V

V

P

10 ŠK Odeva Lipany 11 4 2 5 19 : 22 14

P

P

V

V

V

11 FK Poprad 12 4 2 6 21 : 27 14

R

P

P

P

V

12 MŠK Rimavská Sobota 12 4 1 7 25 : 27 13

V

R

V

P

P

13 MŠK Spišské Podhradie 12 3 3 6 16 : 22 12

R

V

R

P

P

14 MŠK NOVOHRAD Lučenec 12 2 3 7 12 : 18 9

R

P

R

R

P

15 Partizán Bardejov BŠK 12 3 0 9 13 : 35 9

V

P

P

P

V

16 MFK Dolný Kubín, s. r. o. 12 2 3 7 13 : 23 9

P

R

P

R

P

Autor: Peter Cingel'

Mladí ľudia z regiónu: rozhovor s Viktoriou Házikovou [↗](#)

📅 22. 10. 2024, 18:35, Zdroj: [rimava.sk](#) [↗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 9 335 GRP: 0,21 OTS: 0,00 AVE: 396 EUR

Mladí ľudia z regiónu: rozhovor s Viktoriou Házikovou

22. októbra 2024 | Publicistika | Rimavská Sobota | Rozhovory | Správy z regiónu |

Zdroj: Archív Viktória Háziková

KOŠICE - V našom regióne žije mnoho mladých ľudí, ktorí svojimi záujmami a vášňami inšpirujú svoje okolie. Redakcia Rimava.sk si dala za cieľ odhaľovať tieto rozvíjajúce sa talenty.

Tentokrát vám predstavíme Viktoriu Házikovú, ktorá pochádza z Rimavskej Soboty. Študovala na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**). Momentálne je prváčkou na doktorandskom štúdiu na Lekárskej fakulte **UPJŠ** v študijnom programe Lekárska farmakológia. V článku sa dozvieme aj o jej skúsenostiach so vzdelávacími programami v Nemecku a Japonsku.

Ako to začalo

So svojimi rodičmi a bratom žila v Rimavskej Sobote do svojich 14 rokov. "Následne sme sa s rodinou, kvôli otcovej práci, presťahovali do Košíc," priblížila Viktória.

V Košiciach navštevovala evanjelické bilingválne gymnázium. Po gymnázii pokračovala na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**), kde študovala chémiu. Bakalárske štúdium ukončila s vyznamenaním a na magisterskom stupni študovala odbor organická chémia. "Počas bakalárskej a diplomovej práce som sa venovala syntéze analógov prírodných látok, ktoré vykazujú potenciálny protirakovinový účinok na ľudských bunkových líniách rakovinových buniek."

Mama z nej chcela mať ekonómku. "Bola presvedčená o tom, že keď vyštudujem ekonómiu či manažment, nebudem mať problém sa zamestnať. Na gymnázii v treťom ročníku, keď sme si mali vybrať semináre z predmetov, z ktorých chceme maturovať a vtedy som začala vážnejšie uvažovať nad chémiou," zaspomínala.

Jej inšpiráciou bola takisto učiteľka chémie z gymnázia. "Svojím ľudským, ale profesionálnym prístupom ma inšpirovala a motivovala k štúdiu chémie." Ako Viktória hovorí, už od mala ju fascinovali vedci v plášťoch, ktorí pracujú v laboratóriách na komplikovaných otázkach a pomáhajú ľudstvu s novými objavmi posúvať pokrok dopredu.

Článok pokračuje pod reklamou

Zdroj: Archív Viktória Háziková

Záľuby

Počas štúdia na vysokej škole nemala veľa voľného času. "Okrem štúdia som na univerzite pôsobila aj ako študentská vedecká pomocná sila, čo si vyžadovalo plnenie dodatočných povinností a prinášalo ďalšie zodpovednosti popri študijných. Popritom všetkom som posledný rok štúdia pracovala aj v laboratóriu spoločnosti Medirex, ktoré patrí medzi technologicky najmodernejšie a najväčšie centrálné laboratória nielen na Slovensku, ale aj v strednej a východnej Európe."

Vo voľnom čase však veľmi rada varí a pečie. "Vášeň pre to som zdedila po svojom dedovi," vyzdvihla. Okrem toho rada číta. "Väčšinou však čítam vedecké články, aby som sa vzdelávala vo svojom odbore a v príbuzných odboroch." Napriek tomu si rada prečíta švédske kriminálne thrillery, pričom k jej obľúbeným autorom patrí dvojica Michael Hjorth a Hans Rosenfeldt.

Viktória sa udržia vo forme aj fyzicky. "Rada športujem. Snažím sa denne doma cvičiť aspoň 10-15 minút." V lete s partnerom chodí do prírody na túry a v zime zase lyžovať. "Veľmi rada chodím do hôr, hlavne v zime."

Na zozname záľub má aj cestovanie. "Rada cestujem. S partnerom sme navštívili už niekoľko krajín v Európe a naposledy sme boli spolu v USA, v Los Angeles, kam on išiel pracovne a ja ako jeho doprovod."

Vzdelávanie

Nadišlo obdobie, keď Viktória premýšľala, čo bude robiť po ukončení školy. Rozhodla sa prihlásiť na letnú školu molekulárnej medicíny v Jene (Nemecko). "Do letnej školy hľadali absolventov biotechnologických odborov alebo lekárov z celého sveta, a ja som bola len štvrtáčka na organickej chémii." Po podaní prihlášky absolvovala pohovor formou videokonferencie a vybrali si ju.

"Letná škola bola pre mňa náročná z toho hľadiska, že všetko, čomu sa tam venovali a čo skúmali, bolo pre mňa nové. Zo začiatku som viacerým odborným veciam ani nerozumela. Veľa som tam študovala v knižnici a čítala vedecké články počas víkendov, aby som si

doplnila vedomosti. Letná škola je založená na molekulárnej biológii, ktorú som počas štúdia neabsolvovala.“

Priznáva, že sa naučila veľa nových laboratórnych postupov a otvorilo jej to dvere do iných oblastí výskumu. “Začala som chápať, ako sú jednotlivé veci v prírode pospájané. Ja som organický chemik, čiže všade hľadám mechanizmy reakcií a súvis medzi účinkom a štruktúrou substrátu. Pobyt v Nemecku mi pomohol pospájať jednotlivé súvislosti na molekulárnej úrovni a ukázal mi, ako fungujú biochemické procesy na bunkovej úrovni.“

Farmakológiu sa rozhodla študovať, pretože ju vždy zaujímal vzťah medzi štruktúrou a biologickým účinkom látky. “Chcela by som sa zdokonaľiť v tejto oblasti. Počas bakalárskeho a magisterského štúdia som neabsolvovala predmety z farmakológie, ale len príbuzné predmety, ktoré verím, že mi dali dobré základy, na ktorých môžem ďalej budovať.“

Viktória sa venuje štúdiu pôsobenia vitamínov na membránové transportéry, ktoré sú zodpovedné za rezistenciu na liečivá. “Téma, ktorej sa aktuálne venujem v rámci doktorandského štúdia, ma zaujala, pretože vitamíny patria do skupiny látok, ktoré prijímame v strave denne.“ Očakáva, že doktorandské štúdium bude náročné z viacerých hľadísk, ale zároveň ho vníma ako novú výzvu.

O príležitosti prihlásiť sa do programu, ktorý ponúka Okinawský inštitút vedy a technológií (Okinawa Institute of Science and Technology, OIST), sa dozvedela od kamarátky, ktorú spoznala v Nemecku na letnej škole. “Ona sa do Japonska tiež hlásila, len do inej vedeckej skupiny. OIST je univerzita, ktorá poskytuje postgraduálne vzdelávanie, to znamená doktorandské štúdium a postdoktorandské pobyty. Ide o súkromný inštitút s medzinárodným zastúpením. Program, do ktorého som sa hlásila, poskytuje pre úspešných uchádzačov z celého sveta výskumnú stáž v dĺžke 2 až 6 mesiacov.“

Viktória si zvolila 3-mesačný pobyt. “Pracovala som vo vedeckej skupine prof. Akimitsu Naritu, pod priamym vedením dvoch postdoktorandov, Dr. Gao-a a Dr. Zhao-a. Výskumná skupina prof. Naritu sa venuje syntéze nových nanografénov so schopnosťou vyžarovať svetlo. Ide o organické látky s vyššou molekulovou hmotnosťou, ktorých fyzikálno-chemické vlastnosti by chceli v budúcnosti využiť napríklad v mikroskopii alebo v zobrazovacích metódach.“

Príležitosť si jednoznačne vychutnala. “Japonsko je zaujímavá krajina a ja som vďačná za túto možnosť, ktorá sa mi naskytla. Veda v Japonsku je na úplne inej úrovni, ako je na Slovensku, alebo ako si to my vieme predstaviť. Majú dostatok financií a veľkú podporu od vlády. Bolo pre mňa čťou môcť robiť vedu na takej svetovej úrovni. Naučila som sa tam veľa odborných vecí, ale aj množstvo o sebe a svojich hraniciach.“

Článok pokračuje pod reklamou

Zdroj: Archív Viktória Háziková

Ako sa Viktória stala tým, kým je dnes?

Viktória prešla v živote množstvom skúšok. “Som veľmi pracovitý a svedomitý človek, snažím sa všetko, čo robím, robiť najlepšie, ako viem. Som zodpovedná. Som vďačná za to, kam som sa doposiaľ dostala. Stálo ma to veľa úsilia, práce a sebazaprenia.“

Za svojim úspechom však nevidí len seba. “Mám veľké šťastie v živote, nakoľko mám po svojom boku partnera, ktorý ma podporuje, inšpiruje a verí vo mňa v chvíľach, keď si sama neverím. A tiež mám rodinu, ktorá ma vždy podporovala v mojich rozhodnutiach. Veľkú zásluhu na tom, kam som sa v živote dostala a kam sa posúvam, má jednoznačne môj partner a moja mama.“

Skrz svoju prácu chce byť prínosom pre spoločnosť. “Baví ma učiť sa nové veci a vzdelávať sa v rôznych oblastiach. Vždy sa snažím žiť a pracovať tak, aby som svojou prácou prispela k svetu, v ktorom žijeme.“

“Ako veľké negatívum však vidím, a to hlavne na Slovensku, že sa veda vôbec nepodporuje. Často jej ľudia možno úplne ani nerozumejú, a preto si myslia, že nie je až taká podstatná,“ vyjadrila sa.

Región

“V Rimavskej Sobote som vyrastala a stále tam mám svoju rodinu. Rada sa tam vraciam, ale, žiaľ, kvôli pracovným a študijným povinnostiam je týchto návštev čoraz menej.“

Ľudia Viktórii považujú za Košičanku, pretože žije v Košiciach. Ona ich však upozorňuje na to, že pochádza z Rimavskej Soboty. “Považujem sa za hrdú Soboľanku a vždy ňou aj budem. To si neodpustím – veci treba dať na správnu mieru!“

“Páči sa mi v Sobote trošku pomalší spôsob života, všetko je blízko, vzdialenosti nie sú také veľké, ľudia majú viac času a tempo nie je také rýchle. Mrzí ma však, že sa v rámci krajiny väčšinou zabúda na tento región, čo sa týka finančnej podpory,“ povedala.

Chcela by, aby do regiónu prichádzalo viac investorov. “Teším sa, keď sa dozvedám, že sa v Rimavskej modernizuje, keď prichádza nový investor, nakoľko to znamená aj nové pracovné miesta a viac potenciálnych návštevníkov pre mesto.“ Občanov z regiónu považuje

za pracovitých a perspektívnych ľudí.

Na otázku, či by sa do regiónu vrátila, odpovedala nasledovne: "Momentálne nie, nakoľko som práve nastúpila na doktorandské štúdium, ktorého štandardná dĺžka sú štyri roky. Po získaní doktorátu by sme s partnerom chceli skúsiť šťastie v zahraničí, ak sa naskytne príležitosť. Obaja sa pohybujeme vo vede a zdravotníctve, a pre našu budúcnosť vidíme väčší potenciál v zahraničí. Zároveň by sme chceli pre našu budúcu spoločnú rodinu zabezpečiť viac možností a vyšší štandard života."

Plány a ciele

Momentálne sa Viktória sústreďuje na doktorandské štúdium a tému svojej dizertačnej práce. "V budúcnosti, po ukončení doktorandského štúdia, by som chcela prepojiť vedu a výskum s priemyslom, a s odbornými vedomosťami, ktoré mám a ktoré získam po ukončení doktorátu, by som chcela následne pracovať na vývoji nových liečiv."

Háziková má niekoľko väčších i menších prianí. Šťastie si predstavuje v zdraví a praje si byť obklopená ľuďmi, ktorí ju majú radi a ktorým môže dôverovať. Čo sa týka odborného hľadiska, chcela by sa naďalej vzdelávať a rozvíjať v profesijnej sfére.

Zdroj: Archív Viktória Háziková

Odoberajte novinky spravodajského portálu Rimava.sk, ktoré vám v e-mailovej schránke budú prísť pravidelne.

Email

Špičková liečba srdca, rakoviny, aj návrat do života po úrazoch: Naše špecializované centrá v akcii

23. 10. 2024, 0:00, Zdroj: mytrencin.sme.sk, Vydavateľ: Petit Press, a.s., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 7 222 GRP: 0,16 OTS: 0,00 AVE: 354 EUR

Špičková liečba srdca, rakoviny, aj návrat do života po úrazoch: Naše špecializované centrá v akcii

Špecializované nemocnice AGEL ponúkajú pacientom najmodernejšiu zdravotnú starostlivosť v oblastiach kardiovaskulárnej medicíny, onkológie a rehabilitácie.

Kardiocentrum AGEL v Košiciach Šaci ako jediné na Slovensku vykonáva roboticky asistované operácie srdca pomocou prístroja da Vinci. AGEL Mammacentrum sv. Agáty poskytuje komplexnú starostlivosť o zdravie prsníkov a nemocnice v Bratislave a Hlohovci sa špecializujú na modernú rehabilitačnú starostlivosť, ktorá pomáha pacientom zlepšiť kvalitu života po ťažkých zdravotných stavoch.

Kardiocentrum AGEL Košice Šaca: Jediná kardiochirurgia na Slovensku, kde operujú prístrojom da Vinci

Kardiocentrum AGEL je prvým súkromným komplexným kardiocentrom svojho druhu na Slovensku. Od februára 2023, odkedy začalo poskytovať služby, výrazne zlepšilo dostupnosť kvalitnej kardiovaskulárnej liečby a otvorilo nové možnosti pre pacientov s kardiovaskulárnymi ochoreniami. Pacienti z celého Slovenska majú prístup k širokej škále diagnostických, intervenčných a operačných výkonov. V Kardiocentre AGEL poskytujú pacientom špičkové medicínske služby v rámci ambulantnej ako aj ústavnej zdravotnej starostlivosti.

V júli tohto roka dosiahli v Kardiocentre významný míľnik - 500 vykonaných operácií srdca. „Pre ilustráciu uvediem, že na mojom predošlom pracovisku sme tento počet operácií dosiahli za 3 roky od vzniku kardiochirurgického pracoviska. V Kardiocentre AGEL sme túto metú dosiahli za veľmi krátke obdobie, v polovici augusta minulého roku sme začali operovať na moderných operačných sálach. Rýchlosť, akou sa nám podarilo zladíť celý ‚orchester‘ a štandardne vykonávať 35 – 40 operácií mesačne, považujem skoro za zázrak,“ komentoval prof. MUDr. František Sabol, PhD., MPH, MBA, generálny riaditeľ a prednosta Kliniky srdcovej a cievnej chirurgie **UPJŠ** LF a Kardiocentra AGEL.

Od augusta 2023 v Kardiocentre AGEL, ako jediní na Slovensku, začali kardiochirurgovia vykonávať roboticky asistované operácie srdca prístrojom da Vinci. Pri robotickej operácii srdca operuje chirurg pomocou inštrumentov, ktoré zavedie cez bočnú stenu hrudníka, pacientova hrudná kosť tak ostáva intaktná. Menšia invazivita výkonu výrazne skracaie dĺžku rehabilitácie a rekonvalescencie po operácii, návrat pacientov do bežného života je rýchlejší a menej bolestivý.

V roku 2024 sa podarilo špecialistom z Kardiocentra vykonať viacero unikátnych intervenčných zákrokov pri liečbe ochorení srdcových chlopní, v rámci programu robotickej kardiochirurgie vykonali ako prví v Česku a na Slovensku roboticky asistovanú bajpasovú operáciu kombinovanú s uzáverom uška ľavej predsene. Aj napriek svojej krátkej histórii si Kardiocentrum AGEL získalo u pacientov mimoriadne dobré meno. Svedčí o tom aj víťazstvo v ankete spokojnosti pacientov/poistencov zdravotných poisťovní Dôvera a VŠZP v kategórii špecializovaná nemocnica.

Svetové a slovenské prvenstvá, ktoré sa špecialistom z Kardiocentra AGEL podarilo dosiahnuť, víťazstvá v anketách spokojnosti pacientov, ako aj výsledky úzkej spolupráce s Lekárskou fakultou **UPJŠ** v Košiciach, robia z Kardiocentra AGEL Košice Šaca jedného z lídrov v zavádzaní inovácií v oblasti kardiovaskulárnej medicíny a to nielen doma, ale aj v zahraničí.

Jediná kardiochirurgia na Slovensku, kde operujú prístrojom da Vinci. AGEL Mammacentrum sv. Agáty: Komplexná starostlivosť o zdravie prsníkov pod jednou strechou

AGEL Mammacentrum sv. Agáty je špecializovaná nemocnica, ktorá sa zameriava na diagnostiku a liečbu nádorových a iných ochorení prsníka. Pacientky tu nájdu komplexné zdravotnícke služby – od prevencie až po pokročilú liečbu nádorových ochorení. Centrum poskytuje medziodborovú starostlivosť v oblasti rádiodiagnostiky, onkochirurgie, onkológie, plastickej chirurgie, patológie a anesteziológie, čím zabezpečuje vysoko odbornú a komplexnú starostlivosť pre každú pacientku.

video [//www.youtube.com/embed/PPLyh7kBbBc](https://www.youtube.com/embed/PPLyh7kBbBc)

Jedným z kľúčových benefitov Mammacentra je multidisciplinárna spolupráca špecialistov, ktorá umožňuje vytvorenie individuálneho liečebného plánu. Pacientky majú v Mammacentre prístup k modernej diagnostike a špičkovému prístrojovému vybaveniu, ktoré umožňuje rýchle a presné stanovenie diagnózy. Ako hovorí primár chirurgie MUDr. Ivan Turčan: „Naším cieľom je poskytovať diagnostiku a komplexnú liečbu nádorov prsníka na jednom mieste v čo najkratšom čase podľa najnovších medicínskych poznatkov. Využívame úzku spoluprácu medzi odborníkmi a špičkové technické vybavenie, čo umožňuje rýchle a efektívne rozhodovanie.“

Mammacentrum ponúka nielen modernú diagnostiku a liečbu, ale aj maximálny komfort pre pacientky, pričom všetky potrebné služby sú dostupné pod jednou strechou. Individuálny prístup k pacientkam a odborné poradenstvo zaručujú, že každá žena dostane starostlivosť prispôbenú jej potrebám. Aktuálne je v zozname 21 skriningových mamografických pracovísk posúdených dočasnou odbornou

pracovnou skupinou, ktoré komisia zaradila do mamografického skríningu.

Na vyšetrenie prsníkov sa môže objednať každá žena, ktorú v rámci preventívnej prehliadky odošle na ďalšie vyšetrenie gynekológ alebo si nahmatá na prsníku neobvyklý nález. Samozrejme, objednať sa môžu aj muži, ak si na prsníku nájdú nezvyčajný útvar.

Mammacentrum sv. Agáty AGEL.Nemocnica AGEL Bratislava: Moderné centrum rehabilitácie

Nemocnica AGEL Bratislava je špecializovaným zariadením zameraným na liečbu pacientov s akútnymi aj chronickými ochoreniami prostredníctvom rehabilitácie. Patrí medzi najväčšie centrá robotickej rehabilitácie na Slovensku a jej vybavenie zahŕňa 10 najmodernejších prístrojov, ktoré zvyšujú kvalitu rehabilitačnej starostlivosti. VIDEO Nemocnica AGEL Bratislava

Nemocnica úzko spolupracuje s ďalšími pracoviskami v Bratislave a jej vysoko kvalifikovaný tím lekárov a sestier s dlhoročnými skúsenosťami poskytuje pacientom komplexnú starostlivosť, ktorá je prispôsobená individuálnym potrebám.

Za všetko hovoria vyjadrenia pacientov, ktorí sa tu zotavujú po ťažkých životných situáciách. „Bola som postrelená na akadémii, absolvovala som štyri operácie, mala som množstvo zranení, čo viedlo k tomu, že som ostala ochrnutá od pásu nadol, čiže som na vozíku. Personál aj vybavenie sú na dosť vysokej úrovni. Spokojná som aj so všetkými strojmi, čo som vyskúšala, čo nie je nikde inde na Slovensku,“ povedala pacientka Miška.

„Pred 9 rokmi som mal porážku, ktorú mi neskoro diagnostikovali a ochrnul som na celú ľavú stranu, kde som stratil pohyb, reč. Aj dýchanie bolo ťažšie aj zrak. Spokojný som veľmi. Najviac sa mi páči tá robotika. Je to úplne iné ako to, čo som videl v iných zariadeniach,“ vyjadril sa pacient Peter.

Rehabilitačné centrá využívajú robotiku.Rehabilitačná nemocnica AGEL Hlohovec: Aj ležiaci pacienti od nás odchádzajú s progresom

Rehabilitačná nemocnica AGEL Hlohovec poskytuje modernú rehabilitačnú starostlivosť pacientom po náhlej cievnnej mozgovej príhode, po ortopedických operáciách a polytraumách. Využíva pritom najmodernejšie metódy liečby, čím pomáha pacientom vrátiť sa späť do bežného života bez obmedzení. „Aj ležiaci klienti od nás po niekoľkotýždňovej liečbe odchádzajú v stave s výborným progresom, a to vďaka cvičebnej jednotke, využitiu fyzikálnej terapie, ako je napríklad aplikácia motodlahy, reboxu, biolampy,“ hovorí vedúci fyzioterapeut Peter Legín.

Súčasťou nemocnice Hlohovec je aj rádiologické centrum, ktoré sa zaoberá komplexnou diagnostikou, vrátane röntgenu, mamografie, sonografie a CT vyšetrení.

Hoci Nemocnica Hlohovec prioritne pokrýva potreby pacientov v spádovej oblasti okolitých miest, vzhľadom na poskytované služby a vybavenie ide o nemocnicu s celoslovenským významom. „Rehabilitačná starostlivosť je dlhodobo prioritnou pre celú skupinu AGEL. Uvedomujeme si celkový nedostatok rehabilitačných lôžok na Slovensku, preto našou ambíciou bolo vytvárať rehabilitačný segment v našich nemocniciach, vytvárať nové oddelenia, vytvárať nové lôžka,“ dodal riaditeľ nemocnice Jakub Rybár.

Pacientom poskytujú špičkové služby.